

“Türkiye’de hangi konuyu ele alırsak alalım, bunun taşrada muhatabı mülki idare amirleridir”

“Dünyada ya da Türkiye’de hangi konuyu ele alırsak alalım, bunun taşradaki muhatabı mülki idare amirleridir, sizlersiniz. Oradaki idari kademelere burada oluşan iradeyi aktaracak olan, oradan malumatı alıp bize aktaracak olan, buradan talimatı alıp yine talimata dönüştürerek oradaki idari mekanizmalara aktaracak olan mekanizma sizlersiniz.”

Sayın Bakanlarım, Sayın Komisyon Başkanlarımız, Milletvekillerimiz, çok kıymetli mülki idare amirleri, sizleri saygıyla selamlıyorum, İdareciler Gününüz kutlu olsun.

Hemen sözlerimin başında, hepimizin ağabeyi, kendisinden feyz aldığımız, mülki idarenin vakur, mücessem numunesi, müşahhas timsali Galip Demirel Ağabeyimize büyük geçmiş olsun diyorum. Bizlere çok katkısı oldu, Türkiye’ye de çok katkısı olacağından eminim.

Kendisini hep örnek aldım. Onun için, en kısa zamanda aramıza dönmesini büyük bir iştiaqla bekliyoruz. Allah şifalar versin.

Değerli Katılımcılar,

Bugün mülki idare amirleri günü olarak kutlanıyor. Mülki idare amirlerinin türk idare sistemi içerisinde özel bir yeri var. Nedir özel yeri? İdarenin merciidirler, ama aynı zamanda iradenin de bir parçasıdır. Yani,

* İçişleri Bakanı Efkân ALA’nın 10 Ocak 2015 İdareciler Günü Konuşması

kurumsal olarak idarenin başıdır, merciidir, genel gözetim, denetim yetkisi vardır, koordinasyonu o sağlar, hedefleri gösterir. Ama aynı zamanda fonksiyon olarak iradenin de bir parçasıdır. Yani, Türkiye’de olumlu ne varsa mülki idare amirlerinin de katkısı olmuştur, olumsuz ne varsa onda da payları vardır. Dolayısıyla, önemli bir idari kademededen bahsediyoruz.

Bizim Anayasamızda bir felsefe var: “Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle...” diye başlar. Oysa dünyanın gidişatı ve Türkiye’nin reformları, dönüşümü “milletin devleti ve ülkesi” yönündedir. Bu dönüşüm ve değişimi takip edecek olan ve önümüzdeki dönemlerde, gerçekten etkili konumlarını sürdürmek isteyen mülki idare amirleri ve eğer bizler, Dernek olarak, Bakanlık olarak etkinliğimizi sürdürmek istiyorsa isek bu dönüşüm ve değişim istikametinde içerimizde de bazı değişim ve reformları gerçekleştirmek zorundayız.

Nasıl ki, Osmanlı’nın son döneminde mülki idare sistemi bir reform hareketi olarak inşa edilmişse, sistem olarak söylüyorum, şimdi de dünyanın aldığı yeni hız, yeni istikamet çerçevesinde gerçekten yenileşmeye ihtiyacımız var. Hangi kurum ya da kuruluş yeniliği takip edememiş ise varlığını idame ettirememiştir. Burada Derneğimize çok önemli görevler düşmektedir.

Ben, hemen konuşmamın başında, Sayın Başkanımızı her gördüğümde mülki idare amirlerinin özlük hakkı aklıma geliyor, onu peşinen söyleyeyim. Çünkü ne kadar önemli bir konuyu konuşmak için bir araya gelmiş olursak olalım, birinci cümlesi öyle başlıyor Sayın Başkanımızın, haklıdır da.

Biz de, yine mülki idare amirlerine yakışır bir vaziyetle, bir tutumla, Türkiye’nin, genel dengesini ve genel gidişatını öne alarak bu meselelerin çözümünde birlikte çalışacağız, bunu başaracağımıza inanıyorum. Çünkü en üst düzeylerde, hükümet iradesi olarak da burada herhangi bir sorun yok. Önemli olan nasıl yapılacağına dair çalışmalardır, o alternatiflerdir, onları da beraber çalışıyoruz. Zaten, işin yapılması gerektiği noktasında bir tereddüt yok. Önemli olan zamanı ve nasıldır. Onu da birlikte değerlendiriyoruz.

Ama, çok daha önemli şey, bir sivil toplum örgütü olarak, Türkiye’nin idari tecrübesinin odaklandığı, biriktiği bir kurum olarak da Derneğimizle birlikte diğer alanlardaki değişimlere katkı yapabilmektir, bu potansiyele sahibiz.

Değerli Mülki İdare Amirleri,

Dünyada ya da Türkiye’de hangi konuyu ele alırsak alalım, bunun taşradaki muhatabı mülki idare amirleridir, sizlersiniz. Oradaki idari kademelere burada oluşan iradeyi aktaracak olan, oradan malumatı alıp bize aktaracak olan, buradan talimatı alıp yine talimata dönüştürerek oradaki idari mekanizmalara aktaracak olan mekanizma sizlersiniz. Sadece aktarmak değil, yetki genişliği esas ki çok önemli bir yetkidir, onu da yereldeki şartlara uygun hale getirmek ve adeta yeniden tanımlamak sizin göreviniz, yetkiniz ve işinizdir.

Bakınız, Türkiye’de uzun dönemdir mücadele ettiğimiz bir konu; terör konusu. 2000’li yıllardan sonra, bu yeni yüzyılda, yeni bin yılda dünyanın önemli bir konusu haline geldi. Afganistan’dan Irak’a, Suriye’ye,

“Mülki idare amirlerinin Türk İdare Sistemi içerisinde özel bir yeri var. Nedir özel yeri? İdarenin merciidirler, ama aynı zamanda iradenin de bir parçasıdırlar. Yani, kurumsal olarak idarenin başıdır, merciidir, genel gözetim, denetim yetkisi vardır, koordinasyonu o sağlar, hedefleri gösterir. Ama aynı zamanda fonksiyon olarak iradenin de bir parçasıdır. Yani, Türkiye’de olumlu ne varsa mülki idare amirlerinin de katkısı olmuştur, olumsuz ne varsa onda da payları vardır. Dolayısıyla, önemli bir idari kademededen bahsediyoruz.”

Avrupa ülkelerine, daha yüzyılın başında Amerika Birleşik Devletleri’ne, yani dünyanın bütün ülke-lerinin yönetimlerinin ele almak durumunda olduğu en önemli konu. Türkiye’nin yıllardır mücadele ettiği önemli bir husus. Burada, bizim tecrübelerimizin aktarılması da, bence sorunun çözümü bakımından, önümüzdeki dönemlerde gerçekten daha çok önem arz edecek.

Değerli Arkadaşlar,

Bu küresel terör karşısında uluslararası işbirliği kaçınılmazdır. Bu küresel terörün, iletişim devrimin-

Afrika’da, en fakir fukara ülkelerde bile yüzlerce insan terör saldırılarına maruz kalıyor ve öldürülüyor. Zengin ülkelerde yine aynı şey oluyor, dindar ülkelerde aynı şey oluyor, dindar olmayan ülkelerde aynı şey oluyor. Yani durum gösteriyor ki, bu bir insanlık sorunudur.

den yararlanarak artık sınır tanımaz hale geldiği açık ortadadır. Türkiye yıllardır kendi başına, terörün ne kadar ağır bir sorun olduğunu, nasıl gerekçeden ve amaçtan bağımsız olarak lanetlenmesi gereken bir husus olduğunu, bir şiddet eylemi olduğunu, bir insanlık dışı eylem olduğunu anlatmaya çalıştı. Şimdi de Türkiye olarak biz, gerekçeden ve amaçtan bağımsız olarak her türlü terör eylemini, şiddet eylemini şiddetle kınıyoruz ve terör karşısında her türlü uluslararası işbirliğini hem öneriyor hem de zorunlu görüyoruz.

Afrika’da, en fakir fukara ülkelerde bile yüzlerce insan terör saldırılarına maruz kalıyor ve öldürülüyor. Zengin ülkelerde yine aynı şey oluyor, dindar ülkelerde aynı şey oluyor, dindar olmayan ülkelerde aynı şey oluyor. Yani durum gösteriyor ki, bu bir insanlık sorunudur. Bu faaliyete, bu yönetime, hiçbir “ama” demeden, hiçbir şekilde bahane üretmeden, önce şiddetle karşı çıkip sonra konuları tartışmalıyız.

Değerli Katılımcılar,

Türkiye’de bir süreç yönetiyoruz. Terörü tamamen gündemimizden çıkaracak önemli bazı kararların

alındığı, yöntemlerin uygulandığı, vatandaşla birlikte meselenin üzerine gidildiği ve gerçekten gelişmiş bir demokrasi hedefiyle bu sorunların önemli miktarda çözüleceği bir süreç yönetiyoruz; çözüm süreci. Adına başka şeyler söyledik daha önce, başka tanımlamalar yaptık, toplumumuz da benimsedi, bizler de içeriğini tanımladık, çözüm süreci olarak tanımladık ve yönetiyoruz. Şimdi 2002’den beri geldiğimiz noktada doksanlı ve seksenli yılları da hatırlatmak istiyorum. Hangi halde idik, nasıl sıkıntılar içerisindeydi Türkiye.

2002’den beri ciddi reformlar yapıldı Türkiye’de. Her attığımız adım hem demokratik açıdan, hem siyasal açıdan, hem sosyal açıdan, hem ekonomik açıdan Türkiye’yi bir önceki adımdan daha ileri götürdü. Bu adımlar sonucudur ki, Türkiye’de böyle bir vasat oluştu. Çözüm sürecini yürütebileceğimiz, uygulayabileceğimiz bir vasat oluştu. Demokrasimiz gelişti. Bu gelişmeyle birlikte bölgedeki insanların teröre, terörist yöntemlere olan desteği azaldı. Türkiye’nin, geleceğine olan güveni arttı. Türkiye’nin, mülki idare amirlerine, yöneticilerine, devletine olan güveni arttı.

Bütün bunları, demokrasi ve terör kavramlarını bir araya getirdiğimizde, şu formülasyon içerisinde ifade edebiliriz. Demokrasi, demokratik gelişmişlik teröre olan desteği azaltır. Terörü ortadan kaldıracak şey ise başka yöntemlerdir. İşte bu ikisini birlikte yürütmek gerekiyor ki, biz de bunu yapıyoruz. Yani, demokratik ülkelerde de, maalesef görüyoruz, başka ülkelerde de terör faaliyetleri yürütülüyor, terörist saldırılar oluyor.

Burada bir kafa karışıklığına gerek yok. Demokratik ülkelerde terörist faaliyetlere toplumsal destek olmaz, azalır, neredeyse yok olur. Ama terörist faaliyetler, uluslararası ilişkileriyle, başka amaçlarla, başka yöntemlerle devam edebilir. O zaman da ciddi bir güvenlik işbirliği, tedbirler ve faaliyetler gerekir.

Türkiye’de toplum bir bütün olarak, artık bizden daha kaliteli, daha hassas, daha etkili güvenlik hizmeti sunmamızı istiyor. İşte biz, son dönemlerde bu vasatı sağladıktan sonra, yine toplumun bizden talebiyle ki, çok önemlidir bu, bir güvenlik reform paketi hazırlayarak Meclis’e sunduk ve Komisyonumuzda görüşülmeye başlandı.

“Demokrasi ve terör kavramlarını bir araya getirdiğimizde, şu formülasyon içerisinde ifade edebiliriz. Demokrasi, demokratik gelişmişlik teröre olan desteği azaltır. Terörü ortadan kaldıracak şey ise başka yöntemlerdir. İşte bu ikisini birlikte yürütmek gerekiyor ki, biz de bunu yapıyoruz.”

Bu reform paketinde, hem güvenlik güçlerinin, polisin, jandarmanın ve Sahil Güvenlik Komutanlığı'nda çalışan personelimizin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenlemeler var, hem de Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı'ndaki personelin İçişleri Bakanlığı'na bağlılığını güçlendiren düzenlemeler var ki, yıllarca Türkiye'de bu konu tartışılmıştır, beklenmiştir, geç kalmışlığı vurgulanmıştır. On yıl öce de konuştuğumuzda geç kalmış bir reform denildi, yirmi yıl önce konuştuğumuzda da geç kalmış bir reform denildi. Şimdi onunla ilgili düzenlemeler var. Nüfus hizmetlerinin vatandaşlarımıza daha kaliteli ve elektronik ortamda daha hızlı sunulmasına yönelik düzenlemeler var.

Değerli Arkadaşlar,

Paketin bütününe ele aldığımızda, vatandaşımızın temel hak ve özgürlüklerini, kurallara uyarak kuralların değişmesi arzusunda olanlar da dâhil olmak üzere, hiçbir şekilde kısıtlayan ya da geriye götüren bir

düzenleme yoktur. Neden? Çünkü biz güvenliği, vatandaşımızın temel hak ve özgürlüklerini, gerektiği biçimde, özünün gerektirdiği biçimde kullanabilmesi, geliştirebilmesi için ihtiyaç duyduğu bir kamu hizmeti olarak tanımlıyoruz. Yani, bir dengeden de söz etmiyorum, altını çizerek söylüyorum. Zaten güvenlik, o temel hak ve özgürlüklerimizi layık olduğu veçhile kullanabilmemiz için ihtiyaç duyduğumuz bir kamu hizmetidir. Böyle tanımlıyoruz ve bunun gereğini yansıttık reform paketine.

Ama bazı tartışmalar oluyor, oldu. Dikkat ederseniz, Anayasa'daki devlet, millet ve ülke kavramlarına ilişkin tanımla, dünyanın gidişatı ve Türkiye'nin gidişatına ilişkin bir yer değiştirmeden bahsettim. Türkiye'de yıllardır kurulu düzen ve bu kurulu düzenin müttefikleri olabilir. Ama Türkiye başka bir yöne doğru, gerçekten gelişmiş bir demokrasiye doğru yol alıyor.

Değerli Arkadaşlar,

Burada biraz önce bir marş söylendi. O marşta; “Ey Vatan gözyaşların dinsin, yetiştik çünkü biz” diyor mülki idare amirleri. Belki; “biz yetiştik, o zamanlar çok önemli fonksiyonlar icra ettik, bundan sonra da edeceğiz, ama gözyaşların dinsin, çünkü daha gelişmiş bir demokrasiye doğru yürüyoruz, hedefimiz o daha gelişmiş demokrasi, sizlerle birlikte yöneteceğiz bu ülkeyi” demek lazım bu millete. Yani, biz ortaya koyduğunuz hedeflere doğru ülkeyi taşıyacağız, onun için gözyaşların dinsin demek lazım.

Türkiye'de ne zaman ki bir yetki bürokrasiden alınıp da siyasete verilse, anlaşılmaz bir biçimde ve garip bir şekilde, Türkiye'de de-

mokrasinin zedelendiği yönünde bir diskur oluşturuluyor. Bunda bir mantık hatası var. Bir demokratik düzende, yetkilerin bir bürokratik kesimden başka bir bürokratik kesime taşınmasına demokrasi denmez ve bu bir şeyi de çözmez. Zaten bunu yaptığımız halde Türkiye'de sistemin ve milletin başına neler geldiğini görüyoruz. Yani, yetkiyi bir bürokratik kademedan ya da bir kesimden başka bir bürokratik kesime ya da kademeye vermek bir demokrasi hareketi değil bir bürokrasi hareketidir. Bu, bürokratik sistemi güçlendiren ve aslında demokrasiyi geciktiren bir harekettir. Ama gerçekte olması gereken nedir? Bürokrasiden bir yetkiyi alıyor iseniz o yetkiyi siyasi mekanizmalara aktaracaksınız ki o zaman demokrasiden bahsedebilirsiniz, demokrasinin geliştiğinden, derinleştiğinden bahsedebilirsiniz.

Fonksiyon olarak iradenin de bir parçasıdır dediğimiz Valinin bazı konularda yetkilendirilmesi, hele hele

“Anayasa'daki devlet, millet ve ülke kavramlarına ilişkin tanımla, dünyanın gidişatı ve Türkiye'nin gidişatına ilişkin bir yer değiştirmeden bahsettim. Türkiye'de yıllardır kurulu düzen ve bu kurulu düzenin müttefikleri olabilir. Ama Türkiye başka bir yöne doğru, gerçekten gelişmiş bir demokrasiye doğru yol alıyor.”

“Türkiye’de ne zaman ki bir yetki bürokrasiden alınıp da siyasete verilse, anlaşılmaz bir biçimde ve garip bir şekilde, Türkiye’de demokrasinin zedelendiği yönünde bir diskur oluşturuluyor. Bunda bir mantık hatası var. Bir demokratik düzende, yetkilerin bir bürokratik kesimden başka bir bürokratik kesime taşınmasına demokrasi denmez ve bu bir şeyi de çözmez.”

seçilmiş iktidarın işlerini yürütecek olan ve millete hesap verecek olan Bakanın, ya da bakanların, meclislerin yetkilendirilmesi demokrasinin tam da gereğidir. Demokrasi de en kaliteli hizmeti en ucuza sunma yöntemidir ve yönetim sistemidir.

Bu anlaşılmaz diskur nereden kaynaklanıyor? Ben onu mülki idare amirlerine özellikle söylemek istiyorum. Değerli arkadaşlar bizim öğrendiklerimizi, zihnimize yerleştirilen bazı hususları Türkiye’nin ihtiyaçları çerçevesinde yeniden gözden geçirmemiz gerekiyor. Bizim Anayasamızda; egemenlik millettir, millet bu egemenliğini anayasal kurumlar eliyle yerine getirir, kullanır diyor. Yirmiye yakın anayasal kurum var. Avrupa ülkelerinin, gelişmiş ülkelerin anayasalarının çoğunda böyle ibareler yok. Fransa’da var, o da şöyle diyor: “Egemenlik millettir, millet bu egemenliğini milletvekilleri aracılığıyla yahut da referandum yoluyla kullanır.” Yani, egemenlik bir kuruma devredilebilecek bir irade değildir. Bizim anayasal düzenimiz değiştirilinceye kadar böyle. Ama bizim, imkân buldukça, fırsat buldukça demokrasiyi daha da güçlendirecek, daha da derinleştirecek reformları yapmak zorunda olduğumuz açık ortadadır.

Değerli Mülki İdare Amirleri,

Bütün bunları söyledikten sonra ki, bunlar birbiriyle bağlantılıdır, bizim dünyadaki gelişmelere yönelik tedbirler almamız gerekiyor. Dünyadaki gelişmelerin Türkiye’yi

etkilemesi, Türkiye’deki gelişmelerin dünyayı etkilemesi, bölgesinin Türkiye’yi etkilemesi ve Türkiye’nin bölgesini etkilemesi kaçınılmazdır. Çünkü bir yandan küreselleşme hızla devam ederken, bir yandan da “glokalizasyon” dediğimiz, yerelleşerek küreselleşme devam ediyor ve çok fazla etkileniyorsunuz. İletişim devrimi olmuş, ulaşım sistemlerinde müthiş reformlar yapılmış, devrimler olmuş ve çok hızlı değişimler oluyor. İnsanlar bir yerden bir yere aynı gün içerisinde gidebiliyorlar, kıta değiştirebiliyorlar. Hiçbir yere gitmeden elektronik ortamda fikirlerini paylaşabiliyorlar, tehditlerini savurabiliyorlar, her şey yapılabilir. O bakımdan, yolumuza çok dikkatli devam etmeliyiz.

Değerli Arkadaşlarım,

Yanı başımızda, Suriye’de, Irak’ta büyük bir sorun yaşanıyor. Türkiye, bugün gelişmiş dünyanın ne yapacağına karar veremediği bir hususta duraksamadan, gecikmeden inisiyatif aldığı bir insanlık dersi veriyor. 1 milyon 600 binden fazla insanı misafir ediyoruz. Bir ülke nüfusuna sahip insana yaptığımız harcamalar 5,5 milyar dolar civarına gelmiş durumda ve sürekli artıyor. Aldığımız yardım ise 250 milyon

dolar civarında ki, hiç bahsi geçmez. Kişi başına gelir dikkate alındığında dünyada en fazla uluslararası yardım yapan ülkeyiz. Bütün bunlar gurur verici manzaralardır, ama başka bir hususa da değinerek sözlerime son vereceğim.

Biz terörle mücadelede de ciddi inisiyatifler alan bir ülkeyiz. Maa- lesef, bazı ihanet şebekeleri, dilim varmıyor tekrarlamaya gerek de yok, Türkiye’yi farklı gösterme çabası içerisinde olabiliyorlar. Bu kadar ihanet görülmemiştir.

Değerli Kardeşlerim,

Daha birçok ülke tartışırken ve birçok ülke inisiyatif almamışken, biz yanı başımızda olan hadisenin, Suriye’deki yönetim boşluğunun dünyaya hangi maliyetleri öde- tebileceğini çok açık biçimde muha- taplarımızla görüştük, tartıştık ve gündeme getirdik. Bazı tedbirlerin behemehâl alınması gerektiği hu- susunda da düşüncelerimizi ifade ettik. Biz şu ana kadar kendi düzen- lemelerimizi yaptık, tedbirlerimizi alıyoruz. Şu ana kadar 90 ülkeden 7.833 kişiye giriş yasağı koyduk ve bu rakamlar sürekli güncelleniyor. Yani, kaynak ülkelerin bize bildirdi- ği, bunlar sorunlu olabilir diye bil- dirdiği kişilere giriş yasağı koyduk, 73 ülkeden 1.056 kişiyi sınır dışı ettik.

Bundan sonra bu tedbirlere riayet ediyoruz. Elbette burada, bizim bir turizm ülkesi olduğumuzu, kırk milyona yakın turistin ülkemize geldiğini, 33 milyar dolar civarında turizm gelirimizin olduğunu dikka- te alarak çok hassas bir biçimde al- dığımız tedbirlerden bahsediyoruz.

Bu tedbirlerin ciddi bir uluslararası işbirliğini gerektirdiği açıktır. Yani, net olarak söylüyorum ki, han-

gi ülke kendi hukuku bakımından problemli olabilecek kişileri bize bildirmişse biz bunun gereğini yap- mış ve tedbirlerini almışızdır, bun- dan sonra da alacağız. Dünyada terör eylemlerine karşı topyekûn bir itirazın, bir reddedişin, “ama”sız karşı duruşun ortaya çıkmış olması, ümit ediyorum ki, bundan sonra bu tür faaliyetlere, bu tür saldırılara karşı daha çok işbirliğini mümkün kılacaktır.

Bu sorun, gerçekten insanlığın bu yüzyılda karşılaşabileceği en önem- li sorundur. Çünkü ne kadar güçlü olursanız olun, güçlü ordulara, si- lahlara sahip olursanız olun, karşı- nızda konvansiyonel silahlarla, güç- le baş edemeyeceğiniz bir bireysel terör faaliyeti söz konusudur. Bu- nun altını çiziyorum. Öyle bir yüz- yıldıyız, öyle bir çağın eşiğindeyiz ki, konvansiyonel hazırlıklarınız, si- lahlarınız, büyük güçleriniz işlemez hale geliyor ve mücadele yöntem- lerini yeni baştan konuşmak zorun- da kalıyorsunuz. Çünkü karşınızda o konvansiyonel silahlarla mücadele edeceğiniz bir güç yok. Zarar ver- me kapasitesi çok yüksek ama çok küçük hücreler ya da bireysel faa- liyetler şeklinde ortaya çıkabiliyor. İletişim devrimindeki imkânlarla da bunları çok rahatlıkla dünyanın dört bir köşesine yayabiliyorlar.

Burada altını çizerek söylemek isti- yorum ki, adı barış olan yüce dini- mizle, İslam’la ki, yeryüzüne barışı getirmiştir, insanlık suçu olan te- rörün aynı cümle içerisinde kulla- nılmasını bile şiddetle reddederiz. İnsanlığın iç huzurunu, bireyin iç huzurunu sağlayacak olan, o iç hu- zurunu sağlamış bireyin de ailesiyle birlikte huzurlu bir hayat sürmesi- ne, bunun da topluma yansımaya- la huzur ve barışa imkân tanıyan, hangi dinden, hangi ırktan, hangi

“Burada altını çizerek söylemek istiyorum ki, adı barış olan yüce dinimizle, İslam’la ki, yeryüzüne barışı getirmiştir, insanlık suçu olan terörün aynı cümle içerisinde kullanılmasını bile şiddetle reddederiz.”

kökenden olursa olsun, Muham- med İkbal’in tabiriyle; “İşte onu bizim inandığımız Allah yaratmıştır ve onunla ilgili tasarruf O’na ait- tir.” dediği böyle bir dinin evrensel barışa en fazla katkıda bulunabile- ceği bir dönemde terörle ve terö- rist yöntemlerle aynı cümlelerde anılması en başta İslam’a, dinimize yapılan bir hakarettir, bunu kabul edemeyiz.

Biz topyekûn bu insanlık suçunun karşısındayız, uluslararası işbirli- ğine her zamankinden çok daha fazla ihtiyaç duyuyoruz. Birlikte karar alalım, yapalım. Daha son- ra, tabi ki dünyanın tartışacağı çok sayıda adaletsizlikler, karışıklıklar, problemler var. Bunlar tartışılmalı, tartışılacak, tepkiler gösterilecek, konuşulacak. Ama hiçbirisi teröre gerekçe olamaz ve terörist yöntem- lerle hiçbir tepki ifade edilemez. Biz, “ama” sız, “ancak”sız bir şekil- de terörün karşısındayız. Şiddeti de lanetliyoruz ve her türlü meselenin insanca, insanlar arasında konu- şularak ve insanca tepkilerle ifade edilebileceğini de, çözülebileceğini de biliyoruz ve bunu da öneriyoruz.

Değerli Arkadaşlarım,

Hepinize tekrar gününüz kutlu ol- sun diyorum, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.